

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1., 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 25.

V Ljubljani, v sredo 31. januarja 1900.

Letnik XXVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. februarjem se pričinja nova na-
ročba, na katero uljudno vabimo p. n.
občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v
upravnistvu:

Vse leto 20 kron. | Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 " | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na
mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 " | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naroč-
nine se ne ozira.

Upravništvo „Slovenca“.

Angleški poraz.

»Nič več nazaj!« je general Buller po-
nosno zaklical v svojem dnevnem povelju
vojakom, ko so prekoračili reko Tugelo, da
bi rešili v Ladysmithu že od oktobra zajeto
Whitovo divizijo. Po večdnevni praskah je
general Buller s svojo armado zasedel levo
obrzeje Tugele, in v noči od 23. na 24. dan
t. m. je general Warren z malim oddelkom
zasedel obronek Spionkopa. Velikansko, ne-
popisno je bilo veselje v Londonu vsled
tega poročila. Londonska borza je to zmago
prednjih straž razbojnala križem sveta kot
odločilno zmago angleške armade. Toda
Mart se ne uklanja vedno Merkurijevim
željam. Prerano je bilo veselje ob Temzi.
Že drugo noč so hrabri Buri vrgli v prah
Warrenovo divizijo in generala Bullerja za-
podili na z a j čez Tugelo. Na tisoče angleš-
kih vojakov je mrtvih in ranjenih obležalo
na bojišču, in srečne se morajo imenovati
oni, ki so še odnesli pete.

Moremo si misliti poparjenost v Lon-
donu in v celi Angleški vsled tega poraza.
Angleško občinstvo, ki je od početka z ob-
čudovanja vredno ravnodušnostjo spremljalo

dogodke na afriškem bojišču, postalo je čez
noč nervozno. Ošabni Angleži se zavedajo
ramote, ker po preteku dobrih treh mesecev
in po tolikih krvavih bitkah najboljši an-
gleški generali niso osvojili niti ped zemlje
burskih »pastirjev« in še danes spokorjeni
David ne kleči pred samozvestnim Goljatom.

Vsa nevolja angleškega prebivalstva, ki
bode plačalo neštete milijone, se obrača
proti generalom, a v prvi vrsti proti mi-
nistru Chamberlainu, ki je tako lahkomišlno
snel s police povod za vojsko proti Burom.
General Buller je sam priznal, da Angleži
za vojsko niso bili pripravljeni in da se
morajo angleški častniki šele na bojišču
učiti vojne abecede.

Kako se bode končala ta vojska, ki je
že doslej dokazala angleško onemoglost na
suhem proti izvežbanemu in hrabremu sov-
ražniku, ki brani svoja ognjišča proti po-
žrešnemu vsiljencu? Ali morda upajo An-
gleži mali burski narod v dolgotrajni vojni
tako izstradati in izmučiti, da bodo na ko-
lenih prosili pardona?

Javno mnenje na Angleškem računa,
da bodo milijoni podkupili bojno boginjo.
In skoraj gotovo bode angleški parlament,
ki se je včeraj sošel, velikodušno dovolil
novih 240 milijonov za vojne namene. Ali
angleški vojni urad je poslal malone zadnjo
brigado v južno Afriko in brez vojakov je
vojna nemogoča. Skoraj bi imeli usmiljenje
z Angleži, ko bi ga bili vredni. General
White je s svojo divizijo v Ladysmithu
takorekoč zašit in Buller je v največji ne-
varnosti, da pride v ris.

Angleži pa so že od pričetka računali
tudi na ugodne politične razmere. Francozi
imajo polne roke dela za razstavo. Nemško
brodovje se danes nikakor ne more meriti
z angleškim, in ruski samodržec je še pred
kratkim razvil zastavo svetovnega miru. Na
to so računali Angleži. Toda stoletna zgo-
govina uči, da diplomatični dogovori včasih
niso vredni pipe tobaka. Ravnotežje poli-
tičnih sil je jako občutljivo, kakor magnetna
igla. Ako Anglija izkrevavi na južno-afriškem
bojišču, utegnejo se oglašati stari upniki in
dediči orjaških angleških naselbin. Ako se
utrga ena skala, lahko nastane plaz, ki za-
suje angleško svetovno oblast.

Ravno te dni je naznanil brzjav iz
Peterburga, da je ruska armada zasedla me-
sto Kušk. To afgansko mesto je samo na
sebi neznatno, a leži ob glavni cesti, ki vodi
iz Kandaharja v Herat in dalje proti jugu
v bogato Indijo, ki je rodovitno polje an-
gleških trgovcev. Ruska armada pa se go-
tovo ne spreha le za kratek čas po tej v
strategičnem oziru velevažni cesti. Angleži
že iztegujejo dolge vratove, kaj neki iščejo
Rusi ob angleški meji v Aziji. Strah jim
lomi kosti, a posnemajo potnika v samot-
nem gozdu, ki poje in žvižga od strahu.
Angleško časopisje se šopiri nad Rusi, kakor
petelin na plotu. Stvar pa postaja jako
resna.

Oficijozni peterburški »Herold« je od-
govoril minoli teden na angleške pretnje:
»Posledica že mesece trajajoče vznemirje-
nosti v mejnarodnih odnosih se kaže v
tem, da ti odnosi dobivajo drugo podobo.
Nihče nam ne jamči za »balance of po-
wers«, to je, za ono ravnotežje močij, na
katero smo bili navajeni in smo tudi vero-
vali. Mogoče slučajnosti se bodo oglašale v
vseh delih sveta in imele dolgotrajne po-
sledice. Zato se moramo, kakor vsaka vele-
sila z določenimi velikimi političnimi na-
men, resno pripraviti. Krivico bi nam delal,
kdor bi se izpodtikal nad tem, da hočemo
biti pripravljeni na pasu zemlje med Afga-
nistanom in Perzijo«.

Te besede so jasne. Rusija hoče biti
pripravljena za slučaj, da pričnejo narodi
obračunavati z Angleži. Da pa Angleži ne
bodo v dvomu, dostavlja »Herold« še na-
stopno misel: »Ako je v istini katera vele-
sila, kateri naše priprave iz previdnosti niso
všeč, potem gotovo nikomur v Rusiji ne
pride na misel, da bi prečnil sredstva take
velesile«. Po domače bi rekli: Ves svet do-
bro vé, da je Anglija danes onemogla in da
merajo angleški diplomatje mirno prena-
šati šibe

To je odmev topov pri Spionkopu, ki
votlo buči kakor daljni grom. Takih besed
Angleži že dolgo niso čuli. Vprašanje je se-
veda, ali bode Rusija izrabila sedanji ugodni
trenutek. Car Nikolaj je sicer prijatelj miru
in absolutni vladar, toda na ruskem dvoru
je močna vojna stranka, ki želi sukoba z

Angleži. Pomenljivo je tudi, da najmerodaj-
nejši peterburški list, »Nowoje Wremja«, z
veseljem pozdravlja angleški poraz v Natalu
ter izraža vesele nade za bodočnost Rusije.

Tudi vladarska prememba na Kitajskem
ni brez pomena. Angleži vsaj jej pripisujejo
veliko važnost. Mogoče, da je ta nenadna
prememba dobro premišljena poteza na ša-
hovi deski. Iz Pekinga so poročila sicer jako
redka in temna, vendar pa je gotovo, da
smo pred velikimi dogodki v vzhodni Aziji.
Prvi so Angleži zasedli razne postojanke na
Kitajskem. Za njimi so hiteli Rusi, Fran-
cozi, Belgijci in Nemci. Celó Italijani preže
na kos kitajske zemlje. Na prste pa si gle-
data Rus in Anglež. Rusi gradé železnice
ob kitajskem ozemlju, Angleži jim delajo
ovire povsod, in tako raste od leta do leta
napetost mej Anglijo in Rusijo. Razmere
sedaj za Angleže niso ugodne. V imenu de-
vetletnega cesarja vlada cesarica - vdova in
vse kaže, da utegne potegniti z Rusi proti
Angležem. Ako se to zgodi, potem se utrga
nevaren plaz, ki bi bil za Angleže popoln
poraz.

Bosna v delegacijah.

V minolem zasedanju obeh delegacij se
je govorilo mnogo o državno-pravnem polo-
žaju Bosne in Hercegovine in o prihodnosti
okupiranih dežel. Ugron jih je reklamiral za
Ogersko na podlagi zgodovinskega prava;
delegat Ferjančič je storil isto za Hrvatsko.
Da bi nikogar ne razžalil, je izjavil minister
Kallay, da ne upravlja ne v ogerskem in ne
v avstrijskem smislu, temveč v bosenskem,
in da o prihodnosti Bosne in Hercegovine
sploh nima nikakih idej. Obširneje se je iz-
razil o bosenskih verskih razmerah in po-
sebnost je razložil svoje nazore o takozvanem
srbsko-pravoslavnem gibanju.

Za nas Jugoslovane, ki zavzemamo glede
Bosne in Hercegovine stališče hrvatskega dr-
žavnega prava, so velike važnosti verski od-
nosi v okupiranih deželah in tisti »verski
boji«, o katerih se toliko govori in katerih
pomembnost se večidel pretirava. Biti mo-
ramo na jasnem s sedanjimi razmerami, za-
kaj samo iz teh se more prirodnim potom
razviti prihodnost, če tudi ne podcenjujemo
pomena historičnih argumentov. Minister

LISTEK.

Šest dni v Italiji.

Spisal Martinkov.

(Dalje.)

Drugi dan, bil je petek, čujem na vse
zgodaj močno doneče vpitje, ki se je po
raznih odmorih ponavljalo na vedno isti
način. Odprem okno in zagledam krepko,
dobro podstavljeno prodajalko, ki rine pred
seboj voz na velikih kolesih, pri tem pa pri
vsaki hiši zatrobi na vse grlo: čičeri — ooo!
Pri nas v Ljubljani bi gotovo tega ne trpeli,
posebno ne na vse zgodaj. Tistim, ki na
večer ob vogalih kurijo svoje železne peči
po zimi, že ne zamerimo, da nas nadlegu-
jejo s svojim »gans warme, assa maroni«.
Tudi tistih voznikov, ki z lepo donečim gla-
som naznanjajo svojo zmrzlino, Gefrorenes,
Sorbeti gelati, smo vajeni od mladih nog,
a naj bi ostalo tudi pri tem dvojnem številu,
vse tiste fi — i smeti in cingli, cingli — »štajn-
koln« naj pa sova brine.

pri altarju, kjer počiva sv. Anton. Človeka
navdaja čuden čut, ko se vidi tako blizu
onih ostankov, po katerih se godijo toliki
čudeži. Velika pobožnost bere se tudi na
obrazu ljudem, ki prihajajo semkaj na grob
svetnikov in ki pri tem altarju med sv. mašo
prejemajo sv. obhajilo. Prav srečnega sem
se čutil tudi jaz, da sem imel priliko na
tem svetem mestu priporočiti sebe in svojece
temu velikemu svetniku. Po opravi si ogle-
dujem to velikansko romansko stavbo, ka-
tero krase mogočne kupole. Zidana je z opeko,
ki na zunaj ni ometana, le nekateri deli so
iz kamna. Vsi stavbi je utisnjen starinski
značaj in kaže na zunaj čudno resno lice.
Grob sv. Antona je v stranskem altarju na
levi strani in ima spodaj veliko arhitektonično
pročelje iz marmorja, katero nosijo spodaj
petere kolone. Pod srednjo kolono je svet-
nikov altar, do katerega vodijo kamenite
stopnjice. Dragocenosti, ki se nahajajo na
altarju, ni mogoče popisati, kakor tudi ne
lepote reliefov od Samsovina, Giulia Lom-
bardo, Pavla Stella in drugih, ki so ob zidu
okrog altarja sv. Antona. Imeniten v umet-
niškem smislu je tudi veliki altar, ob kateri

zraven stoječi bronasti kandelaber od An-
dreja Briosea, imenovanega Ricci, katerega
bi že zdavnej radi Angleži z zlatom odteh-
tali, ko bi ga smela in hotela cerkev dati.
Okrog velikega altarja je več kapel, katere
bodo še le sčasoma ozaljšali in poslikali.
Med drugim bo tudi jedna avstrijska s sli-
kama sv. Leopolda in sv. Elizabete, kakor
mi je pripovedoval prijazen o. Aleksander.
Zraven cerkve sv. Antona je »scuola del
Santo«, v katerej so znamenite freske od
Ticijana in njegovih učencev.

Ravnokar se je pričela konventualna
maša, zato stopim zopet v cerkev sv. An-
tona, kjer poslušam lepo koralno petje mi-
noritov v koru ob velikem altarju. Bilo je
to petje kaj veličastno, dasiravno se mi je
zatrjevalo, da je ob nedeljah in praznikih še
mного lepše, po regensburški šoli. Vsaj je
pa tudi res pravo koralno petje najbolj ve-
ličastno cerkveno petje, če se poje pravilno,
s pametnim povdarkom. Zato vsaj meni kar
ne more ugajati, ko slišim včasih pri nas v
Ljubljani peti samo na sebi mnogo lepšo,
kakor je pa v našem ritualu, pogrebno ali

kateri zlogi na škodo drugim in se tako pri-
takne tisti mučni in kvarljivi spiritus v po-
dobi »he. N. pr.: Libera ha-ha-ha itd. Na
ta način postane koral smešen. Kakor po-
vsodi, je tudi tukaj od resnega do smešnega
samo en korak.

Tako dolgo sem se mudil okoli sv. An-
tona, da bi bil skoro pozabil na druge pa-
dovanske znamenitosti, zato le hitro na ogled
po mestu, popoldne bo treba zopet nazaj
v Benetke. Zopet se mi ponudi mlad fant
za spremljevalca, s katerim hitiva proti
piazza Vittorio Emanuele, ki je prav podobna
naši zvezdi, samo lepši, ker ima polno spo-
minkov predstavljajočih slavne padovanske
može na eliptični periferiji. Prav ta kraj je
bil poprej imenovan »Prato della valle«,
znan v cerkveni zgodovini, ker je bil poro-
šen s krvjo premnogih mučencev ob času
Neronovega preganjanja. V obližju tega le-
pega trga je velikanska cerkev sv. Justine,
dolga nad sto metrov z osmimi kupolami,
katerih najvišja meri 53 metrov. Škoda, da
je ostalo cerkveno pročelje neizdelano. No-
tranjščina cerkvena dela na gledavca v

Kallay je rekel — in njegova izjava je resnici precej blizu — da je pravoslavno prebivalstvo pričelo še le v zadnjem času naglašati svoje srbstvo in da so se vsled tega tudi katoličani pričeli čutiti Hrvat; vsled tega da je razdor še globlji. Vsekakor je dejstvo, da zavzemajo konfesionalni prepiri prvo mesto v političnem življenju bosenskem. Nespametno pa je, če jim pripisuje kdo tako velikansko važnost, kakor je to storil poslanec Gjurovič v ogerski delegaciji, ki se celo boji, da pride lahko do očitnega ustanka, če se stvari z lepa ne poravnajo. Vse tisto ponesrečeno srbsko pravoslavno gibanje je popolnoma interna stvar pravoslavnega življa, boj lajkov proti hierarhiji, in ima opravka pač z vlado, a nobenega s katoličani.

Kallay se je postavil v tej zadevi na povsem pravilno stališče, da je dolžnost vlade, braniti prava in kompetenco hierarhije nasproti napadom posameznikov. Voditelj tega opozicijskega gibanja so pogoreli že s svojim brezuspešnim korakom pri ekumenskem patrijarhu v Carigradu, a zdi se, da so uvideli zdaj celo sami, da njihova pota ne vodijo nikamor. Ravno kar so se dovršila v Sarajevu pogajanja med poslaniki pravoslavnega naroda in metropolitom in poročajo, da sta z uspehom zadovoljni obe stranki. Tako je upanje, da se bo končno uredila zadeva pravoslavne cerkveno-šolske avtonomije, ki je vzbujala toliko in tako nepotrebnega prahu.

Prav v času, ko je pričelo temu znamenemu pravoslavnemu gibanju nedostajati olja, stopila je v ospredje zopet neka mohamedanska agitacija, ki istotako navdaja hrvatsko srbskega delegata Gjuroviča s strahom in skrbjo. Kakor ni imelo pravoslavno gibanje skoro nikake zaslombe v narodu samem in so ga netili iz sumljivih nagibov le žurnalisti in agitatorji, tako tudi o najnovejši mohamedanski nezadovoljnosti ni bilo znano drugod ničesar, nego v Mostaru in okolici.

Povod deputaciji na cesarja in mohamedanskemu memorandu je bilo menda pokatoličenje neke mohamedanske deklice. Vzroki vsega nezadovoljstva so večidel tako malenkostni in neznatni, da človek ne razume tolike razburjenosti in se mu nehote zazdi, da tiči zajec za kakim drugim grmom. V Mostaru je bilo gnezdo opozicijske pravoslavne agitacije in zdaj, ko se je ta enkrat za vselej ponesrečila, se čujejo iz istega mesta glasovi o mohamedanskem gibanju.

Voditeljem teh različnih agitacij ni toliko do tega ali onega veroizpovedanja in njegovih pravic, temveč zdi se nam, da imajo pred očmi vse druge smotre, katerih bi narod ne razumel in bi se torej ne na uduševal za nje. Ti izvestni agitatorji zavračajo sicer odločno vsako očitjanje, kot da stojé v službi inozemstva, a njihovo delovanje baš ne podpira njihovih zagovorov.

Ravno z ozirom na te prikrite agitacije in v skrbi za državno prihodnost Bosne in Hercegovine nam mora biti na srcu napredek katoliškega prebivalstva v okupiranih deželah. Ono je nositelj katoliške in ob jed-

nem hrvatske ideje; od moči in zavednosti tega prebivalstva je odvisno oživitvorenje hrvatskega državnega prava z ozirom na Bosno in Hercegovino.

Kallay je v svojem odgovoru delegatu Zanettiju povdarjal, da je bosenska vlada jednako pravična nasproti vsem konfesijam, in da skrbi tudi za katoličane. Naštevati je subvencije, ki jih naklanja vlada za katoliške kulturne namene, in podpore, ki jih daje učnim zavodom in katoliškim župnikom. Da se razvijajo stvari v tej smeri in da je mogoče govoriti Kallay tako povoljno, je v prvi vrsti zasluga neumornega delovanja biskupa Stadlerja in bosenskih frančiškanov.

V današnjih razmerah je napredek katoličanstva v Bosni tudi napredek hrvatstva in zato upamo, da se po tej poti končno, če tudi pozno, uresniči želja vseh Jugoslovancev: zjedinjenje Bosne in Hercegovine s Hrvatsko. Polagoma sicer, toda brezdvomno se bližamo temu smotru; to nam je pokazalo ob mnogih prilikah minolo zasedanje delegacij, v katerem se je označil ta smoter tako jasno in odločno, kakor se ni storilo na tem mestu nikoli poprej.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. januarja.

Körber deželni predsednikom!

Povodom nastopa svoje vlade je dopisal ministerski predsednik dr. Körber vsem deželnim namestnikom in predsednikom pisma, v katerem jim naznanja načela, po katerih naj se ravna pri svojem uradnem delovanju. Oblastva, pravi ta ukaz na prvem mestu, naj se strogo ravna po zakonu, pri odločitvah naj jih vodijo vedno le stvarni oziri in pa blagor ljudstva. Strogo naj velja načelo, da se zahtevam, katerih iz zakonitih ali javnih ozirov ni neobhodno potreba zavrniti, čim največ mogoče ugodijo. Oblastva prve instance prihrani s tem ljudstvu pota, čas in denar. Isto tako zahtevam, da se hitro rešijo vse zadeve in da se z vsakim dostojno občuje. Uradniki morajo vedeti, da njih naloga ne obstoji samo v točnem izpolnovanju redne službe, marveč paznim očesom morajo zasledovati potrebe ljudstva in vselej pričeti inicijativo, kadar vedo, da je od tega pričakovati koristi. S takim paznim in skrbnim delovanjem se množi toli potrební ugled in vpliv javnih oblastev. Posebno se bo pa to doseglo z neprestanim, zaupnim stikom s prebivalstvom. V slučaju potrebe in dokazanih prestopkov je pa seveda treba porabiti vsa zakonita sredstva. Konečno pa ministerski predsednik izrecno zahteva, da noben uradnik pri izvrševanju svojih uradnih dolžnostij ne kaže kakorkoli svojega političnega mišljenja, in tudi izvan službe naj uradnik nastopa taktčno, kakor mu velela stan. Ministerski predsednik pričakuje, da se bodo uradniki strogo ravnali po teh navodilih, in jih prosi izdatne podpore v izvrševanju skupne naloge. — Ta odlok bo prebivalstvo z veseljem pozdravljalo, še bolj bo pa veselo, če se bo birokracija, ki je bila dosedaj s prav neznatnimi izjemami vse preje, nego ljudstvu prijazna, res tudi ravnala po navedenih Körberjevih navodilih.

Državni zbor se snide, kakor je izjavil ministerski predsednik posl. Pradeju, na vsak način mej 15. in 20. februarjem, najsi potem izpade pravna konferenca tako ali drugače. S tem pa kajpada še ni rečeno, da bo državni zbor tudi redno deloval. Iz glasov, ki prihajajo že sedaj o uspehih pri spravi konferenci, je posneti, da bode aparat deloval k večjemu par tednov, ker do rednega dela ne pride in je prav mogoče, da niti ne reši zakona o dovolitvi vojaških novincev, ki mora biti rešen s prvim marcem.

Nemška ljudska stranka se je udala. Zveza nemške ljudske stranke je imela v ponedeljek zvečer že napovedano sejo, v kateri se je v drugi posvetovali o tem, ali naj se zaupniki te stranke udeležijo bližnjih spravnih konferenc ali ne. Sklep prve seje je bil, kakor znano, negativen, a sedaj so se razmere spremenile. Navzočih je bilo pri tej seji 24 klubovih članov in vsi so se strinjali s predlogom, da naj se stranka po svojih zastopnikih vdeleži spravnih

Zveza nemške ljudske stranke je sklenila soglasno, da se z ozirom na pojasnila, ki jih je dal ministerski predsednik načelniku stranke, posl. Pradeju, glede sklicanja državnega zbora, po svojih zastopnikih Chariju in Pradeju udeleži mirovnih konferenc. — Zmagala je toraj vlada, ki pa menda vendar ne misli, da je s tem sklepom že zagotovljena rešitev pravega vprašanja.

Prestolni govor angleške kraljice.

Včeraj se je sešel v Londonu angleški parlament k izrednemu zasedanju v skrajno neugodnih razmerah. To se jasno razvidi iz prestolnega govora, v katerem pravi kraljica o sedanji vojski mej drugim to-le: Mir, ki je bil s pričetkom vojske v Južni Afriki skladen, se še ni povrnil. Izzivanja (?) južno-afriških republik se angleško prebivalstvo ni strašilo in se mu je z naudušenjem in udanostjo odzvalo, pogum in vztrajnost angleškega vojaštva sta vredna vseobče pohvale. Globoko sicer obžalujem, da je padlo v vojski toliko dragocenih žrtev, a nasprotno me navdaja s ponosom izreden patrijotizem in občudovanja vredna lojalnost, ki se kaže v vseh slojih in vseh delih mojega kraljestva. Z zaupanjem zrem v bodočnost, opominjam pa vas vse, da vztrajate, dokler se ne reši čast države in zagotovi supremacija v Južni Afriki. — Prepričana sem, sklepa kraljica, da se parlament ne sme strašiti pred nobenim stroškom, ki je potreben, da se ohrani veljava in moč države. Posebno pa treba skrbeti za to, da ostane morarica na oni višini, ki jo zahteva sedanji čas. — Taka je približno vsebina prestolnega govora v oddelku, ki se tiče vojske. Splošno začudenje je vzbudil govor posebno radi tega, ker se tako rahlo, da le mimogrede omenja izgub na bojišču, prezira pa vse številne nezgode, ki so se pripetile Angležem na bojišču. Ljudski zastopniki bi vsaj v parlamentu radi zvedeli, kako daleč sega junaštvo in vztrajnost angleške armade na jugu.

Sprememba v kitajskem vladarstvu preti provzročiti deželi »solnce« velik polom. S to izpremembo se je dovolj jasno pokazalo, da je zmagal vedno naraščajoči vpliv cesarice-vdove, ki je skrajno nasprotna stremeljenjem zunanjih velesil in sploh vsem novotarijam. Zato si je pa dinastija napala veliko sovražstvo Japoncev in pa Rusije in Nemčije, ki bota v vsakem oziru postopali skupno pri »reševanju« kitajskega vprašanja. Kitajski vladni krogi sicer dementujejo te vesti in pravijo, da ni nobene nevarnosti za državo in nje prebivalstvo. Kdo neki veruje oficijelnim poročilom iz Kitaja, ki so vedno skrajno skrivnostna.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

Ljubljana, 31. jan.

V predsedstvenih naznanilih je bila sinoči najbolj zanimiva županova izjava na resolucijo o škofovih zavodih, katero je poslalo na občinski svet konservativno obrtno društvo. V resoluciji zahteva društvo v ime obrtniškega shoda, da se občinski svet potrudí, da se zavodi zgrade v Ljubljani in da zgradbi ne nasprotuje. Župan je dejal, da od nikogar ne potrebuje pouka. Nima povoda, da bi za zavode kake korake storil. Jezilo je župana, da se škof ni pustil blamirati, ko bi pred zavodom neprijaznim obč. svetom vzdrlžal prošnjo. Zato se ne čudimo županovi izjavi, da bi obč. svet ne imel povoda potrditi se za zgradbo zavodov v Ljubljani. Obč. sveta dolžnost je, da skrbi za pomnoženi dohodek občanov in če se potrudí zato, da sramotna hiša ostane v Ljubljani, če se časih s silnim hrupom potrudí za dosti neznatnejše stvari, tedaj bi se občinski svet tudi moral potruditi, da se zavodi, ki bodo mestu s 400 gojenci prinašali lepih dohodkov, ustanovijo v Ljubljani. Vzdignil se je še obč. svetnik Bleiweis, ki je trdil, da je knezoškof nekemu trgovcu dejal, da zavodov zato ne bo zidal v Ljubljani, ker bodo drugod izdatki nižji, vsaj glede vžitnine.

O k. kr. ministerstva za notranje stvari razsodbi, katero je dež. odbor kranjski vložil proti razpisu c. kr. dež. predsedstva v za deví javnih uličnih napisov, je poročal obč. svetnik Plantan. Na pritožbo 90 ljubljanskih Nemcev je dež. predsedstvo odgo-

pa je občinskemu svetu, naj za svojo naknadno odobrenje samoslovenskih uličnih napisov dobi odobrenje dež. odbora kranjskega. Ta pa je stal na svojem sklepu, s katerim je pred leti prepovedal samoslovenske napise, uležil je priziv radi kompetence na notranje ministerstvo. Kaj takega pri spreminjenih razmerah v deželnem odboru ni bilo pričakovati, vsaj nimajo v njem več večine tisti člani, ki so bili v njem l. 1894.

Dež. odbor kraljevine Češke se je odločil za samočeške ulične napise v Pragi, v zadevi samočeških uličnih napisov je ugodno razsodilo notranje ministerstvo, pričakovati bi torej bilo, da v tej zadevi pri sedanji večini dež. odbora večina ne dobi neprijateljev. Deželna vlada je bila kulantnejša, nego dež. odbor slovenske dežele. (Klici »Sramota!«) Pri dež. odboru smo imeli upanje, da zmagamo. Dež. odbor je spravi zadevo v notranje ministerstvo, rešitev vloge pa ni še do danes poslal obč. svetu, pač pa imamo v rokah ministerijalno prepoved. Govornik se je oziral na razmere po Štajerskem, Koroškem in Tirolskem, kjer se Slovencem ne da trohico pravic. Sveta dolžnost obč. sveta ljubljanskega je, braniti slovenski značaj Ljubljane, kjer ni niti 5% Nemcev. Govornik je predlagal, da se proti razsodbi vloží protest na upravno sodišče in da skleni obč. odbor svoj sklep l. 1897., ki je bil za dvojezične napise, ter naroči magistratu, da na vseh ljubljanskih ulicah in cestah nabije samoslovenske napise. (Konec prih.)

Dopisi.

Iz Logatca 30. jan. 26. t. m. ob 12. uri je umrl g. nadučitelj Kernc po dolgi jako mučni bolezni, previden z sv. zakramenti. Lahko rečem, da je bil on v logaški fari in v sosedstvu najpopularnejša oseba. Mnogo je imel prav srčnih prijateljev, brez števila znancev, ker radi jovijalnega, ribniškohumorističnega značaja je bil vsak vesel njegove družbe. Ko je umrl, je bilo slišati le en glas: »Škoda moža — izvrsten mož je bil«. Prav res izvrsten mož, pa izvrsten osobito zato, ker je bil mož krščanskega mišljenja in tudi življenja — res prava »anima candida«.

Rojen je bil v Gorenji vasi pri Ribnici dne 27. jan. 1846 l. na dan sv. Jan. Zlatoust — toraj je bil njegov rojstni in godovni dan dan njegove smrti. Kolikor vem, je studiral v Novem mestu, v Zagrebu, kjer je kot dijak menda 4. gimnazije smrtno zbolel, pa se na nenavaden način tako temeljito ozdravil, da ga ni mučila do zadnje nobena bolezen, ter ni v dolgem svojem službovanju zamudil niti ene ure v šoli.

Služboval je v Polomu na Kočevskem, potem menda na Črnučah in Št. Vidu pri Ljubljani, nazadnje pa skozi 18 let v Gor. Logatcu. Prvotno je učil učence cele fare v stari šoli zraven župnišča, a umrl je kot nadučitelj in vodja 4-razrednice v krasnem, pomnem posloplju gorenjelogaškem. Res imeniten del lokalno ljudskošolske zgodovine je bil z njim v najtesnejši zvezi.

V svojem službovanju in občevarju se je držal gesla: Marno delaj v šoli — ter v miru in slogi delaj učitelj z vsemi javnimi faktorji, zlasti z duhovščino, zato je tudi dosegel v šoli lepe vspehe pri svojih učencih — povsod pa, kjer je služboval, je zapustil spomin blagega, krščanskega moža. Dostikrat mi je pravil: 18 let bivam v Logatcu, pa med 3 župniki in mnogimi duh. pomočniki, s katerimi sem služboval, ni prišlo do najmanjšega nasprotstva. Pač srečna taka fara in tako ljudstvo! Oženjen je bil trikrat ter zapustil 6 otrok, izmed katerih so 4 še nepreskrbljeni. Bog potolaži nje in žalujočo vdovo!

Nekoliko tolažbe so že prejeli s spoznanjem, da je ljudstvo in vsi, ki so poznali g. nadučitelja, ga ljubili in spoštovali, kar je pričal impozanten mrtvaški spreved. Vdeležilo se ga je 30 p. n. gg. kolegov učiteljev. Osem krasnih vencev je pričalo o nenavadnem spoštovanju do umrlega. Pevci Dol. logaške občine so pod spretnim vodstvom g. učitelja Alojzija Pina zapeli v cerkvi in na grobu ubrano dvoje žalostink. Po sv. maši zadušnici se je pomikal dolgi spreved proti pokopališču, kamor smo položili predragega Ivana. Njegovi duši naj se spolni obluba: »Fulgebunt sicut stellae coeli in saecula, qui

platno v velikem oltarju od Paola Veroneze, kakor tudi bogato rezljani stoli v presbiteriju. V stranskih altarih so ostanki sv. apostolov Matije in evangelista Luke. Za altajem je tudi za železno ograjo lesena rakev, v kateri so pripeljali iz Carigrada v 18. stoletju ostanke sv. Luke. Ker ni dostajalo časa za nadaljno peš pot po mestu, peljem se s tramvajem skozi vse mesto, ogledavoje posebnosti padovanske, dokler se ne pripeljem zopet nazaj na kolodvor, poslovivši se od prijaznega mladega cicerona. Tako sem tedaj opravil to božjo pot v Padovi pa tudi zadostil svojim radovednim očem; upam pa, da ne zadnjikrat, ker Padova se mi je močno priljubila. Ob povratku nazaj v Benetke pregledujem in urejum odpuške in spominke, katere sem nakupil v Padovi za se in za svoje domače. Prav kratka se mi je zdela ta vožnja in skoro prekmalo je naznanil sprevednik postajo »Venezia«, kjer poiščem zopet, a danes ne peš, temveč s parobrodom, svojega starega Sandvirta, kateri me sprejme zopet v svoje naročje za dve noči in en dan.

terorazrednici pa nakloni dobrotno nebo moža nadučitelja Kerncovega duha in znaja!

Josip Lavrič, župnik.

Romanje v Rim.

Cujejo se želje, da bi mnogi verniki ljubljanske škofije koj po veliki noči radi v Rim šli, da vstrežejo želji sv. Očeta, ter dobe odpustke in milosti sv. leta. Ako se oglasi precejšnje število, skušalo se bo pripraviti romanje konec aprila ali v prvi polovici maja. — Pot od Cormonsa skozi Loreto in Asisi v Rim pa nazaj stane za III. red 32 kron, stanovanje in hrana v Rimu po 5 kron na dan, fjakar za štiri osebe po 1½ K za uro, zraven bi prišla še vožnja od doma do Cormonsa na goriški meji in hrana zunaj Rima. Moglo bi se toraj v III. razredu shajati s 140 do 160 K. V II. razredu stane ista vožnja po železnici 60 K, stanovanje 7 K. — Kdor hoče v Rim, naj se do 10., ali vsaj do 15. februarja oglasi pri svojem gospodu župniku, ti pa naj do 15., ali vsaj do 20. februarja število romarjev za III., II. ali I. razred točno sporoče uredništvu „Slovenca“. To je zadnji čas za prijavo, ker se mora potem vse potrebno za železnične vlake, za stanovanje in za sprejem pri sv. Očetu urediti. Ako se romarjev oglasi vsaj 400 in ti mnogi želeli, naj se desetkratno obiskovanje cerkva, torej tudi desetdnevno bivanje v Rimu skrči na pet dni, skušal bo p. t. škof to olajšavo od sv. Stolice izposlovati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. januarja.

Najnovejši škandal. Pod tem naslovom je »Edinost« objavila v ponedeljek članek glede vprašanja v dvojezičnih napisih v Ljubljani, trdeč, da se je deželni odbor kranjski v tem vprašanju s tem, da ni potrdil sklepa mestnega zbora za samoslovenske napise, postavil na stališče kranjskih nemškutarjev. »Edinost« potem išče krivcev in zato navaja imena vseh deželnih odborikov, rekoč, da ti imajo sedaj besedo. — Glede poslanca Povše-ota omenjamo na to, da on ni bil pričujoč pri dotični seji deželnega odbora, da torej njega v tem pogledu ne zadene nobena krivda, tem manj, ker je občeznano, da je bil vodja Povše odločno za samoslovenske napise v Ljubljani, dokler nimajo Gorica, Trst, Celje, Maribor itd. dvojezičnih, torej tudi slovenskih napisov.

Iz seje mestnega šolskega sveta. O rednej seji, ki se je vršila dne 19. januarja t. l., smo prejeli nastopno poročilo: Učitelj Leopold Armič in Josip Cepuder sta nameščena z dekretom kot delarniška učitelja. Prošnja ljubljanskega učiteljskega društva za preuredbo pravnih razmer učiteljstva se priporočilno predloži dež. šolskemu svetu. Sklene se dovolitev hospitacij v mestnem šolskem okraju in kar je potrebno v to svrhu. Prošnja kateheta na Barjanski šoli za nagrado se kot postavno neutemeljena odkloni; naprosi se pa deželni šolski svet, da mu zviša potnino. Glede prošnje ljubljanskega učiteljskega društva za ustanovitev deške in dekliške meščanske šole v Ljubljani se po kratki debati, tikajoči se šolskih bremen, na predlog okrajnega šolskega nadzornika prof. Levca sklene, da se obrne na c. kr. deželni šolski svet s prošnjo za spremembo določil o ustanavljanju meščanskih šol v tem smislu, da prevzame normalno šolski zaklad izplačevanje aktivitetnih prejemkov in stanarine meščanskega učiteljstva v Ljubljani. Nekemu učitelju se sklene izposlovati novčeno podporo in drugemu zvišanje pokojnine in milodara. Rešijo se končno prošnje zunanjih učenk za vsprejem v mestne šole.

Repertoar slovenskega gledališča. Na praznik (Svečnica) dne 2. februarja t. l. uprizori se četrtkrat v letošnji sezoni popoldanska ljudska predstava ob izredno nizkih cenah in izven abonementa, igra se najbolj priljubljena domača igra »Rokovniaci«, začetek te predstave je točno ob ¼. uri popoldne. — V soboto, dne 3. febr.,

sezoni novo uprizorjen in priučen »Zapravljece«. — V nedeljo, dne 4. februarja, pa se poje priljubljena Smetanova opera »Prodana nevesta«. Iz ozirov na veselico pevskega društva »Ljubljana« je začetek te predstave izjemoma točno ob ¼. uri. — Prihodnja predstava Wagnerjeve opere »Večni mornar« vrši se v torek, dne 6. februarja.

Slovensko gledališče. Nepričakovano lepo je vspela mogočna Wagnerjeva opera »Večni mornar« pri premieri, in na isti višini se je obdržala sinoči. Dovoljeno orkestralno izvajanje, krasno petje in dramsko nastopanje pevk in pevcev, bajni motiv cele igre, ki tako čudovito odseva iz vse glasbe, — vse to je vplivalo na občinstvo z nekako tajinstveno silo; nehoté preobvlada vsakemu čut in srce. — Inscenacija je bila v nekaterem oziru celo boljša nego zadnjič; le pri zvršetku naj bi se oziralo na to, da skoro polovica občinstva na levi strani ne vidi združenja Sente z blodečim mornarjem, zakriva mu namreč ladija zadnji prizor. Morebiti bi se dalo tudi temu opomoči. — Gledališče ni bilo obiskano tako, kakor bi bilo želeli; pravijo, da so cene vse previsoke.

Na izjavo g. K. Voduška v večerajšem »Narodu« ne maramo odgovarjati. Pripravljeni smo pa povedati, kako malo obrobjeno je on postopal nasproti našemu uredništvu, ako nima g. Vodušek nič proti temu, da se tudi ta zasebna zadeva spravi v javnost. Ako je njemu prav, mu lahko in radi odgovorimo in svet bo potem lahko sodil, kateri rudeče obrobjeni kavalir — kakor g. Vodušek nazivlja kanonika Kalana — je bolj taktično in dostojno postopal: ali kan. Kalan ali gosp. Konrad Vodušek!

Iz Idrije se poroča, da ošpice mej šolsko mladino še niso ponehale. Zato se šolski pouk še ne prične.

Izjava. Slov. vin. društvo naznanja, da je društveni član načelnštva in poslovodja Fr. Petrič sam odborništvu in poslovodstvu odločil, ter svoj izstop dne 25. t. m. ustmeno in 30. t. m., pa pismeno prijavil. — V Ljubljani, dne 30. januarja 1900.

Železnica Brežice — Novo mesto. Železniško ministerstvo je Štefanu pl. Dauhachyju v Zagrebu dalo enoletno dovoljenje za tehnične priprave za normalnotirno železnico od Brežic skozi Kostanjevico in Št. Peter do novomeske postaje.

Iz Konjic se nam poroča, da so ondi rodoljubi priredili božičnico v prid revnim učencem slovenske šole. Te nedolžne veselice sta se udeležila tudi učitelj in učiteljica slovenske šole. Nemški okrajni šolski svet pa je sklenil, da bo proti obema prišel disciplinarno preiskavo. Lepa svoboda! — Nedavno pa so konjiški železarji napravili izlet v slovenske Žice, kjer so se v neki gostilni drli na vsa usta. Ljudje so seveda iz radovednosti prišli gledat te nemčurske omikance, ki so slovenske fante nadržili s »heil«-klici. Ker pa so fante odgovorili s krepkimi »živio«, je eden konjiških zelencev ustrelil med fante, ne da bi koga zadel. Nato pa so domači fante malo porentačili, in nemčurska garda se je spustila v tek prav do Konjic. Iz maščevalnosti so nemčurji tožili osmošolca g. Gosaka, katerega pa je sodišče oprostilo. Tega izleta se je udeležil tudi neki Gardner. Ker so ga fante vjeli, preiskal mu je g. Verbajš žepe, nima li revolverja. Vsled tega je Gardner obdolžil Verbajsa, da ga je hotel okraati, a je bil za to grdo obrekovanje obsojen.

Častnim občanom je bil jednoglasno izvoljen radi premnogih zaslug za občino dne 29. januarja t. l. v seji občinskega sveta v Črnem Vrhu nad Idrijo bivši gospod vikarij Janez Hladnik, sedaj župnik na Trebelnem.

Tombolo z dobitki je fin. ministerstvo dovolilo gasilnemu društvu v Mokronogu in bolniško-podpornemu društvu v Trzinu.

Svoji k svojim. Zagrebški »Obzor« poroča: Čitatelji se gotovo spominjajo, da se je povodom celjskih izgredev proti Čehom in Slovencem posebno odlikoval celjski trgovec z železjem, Radakovits, ki pa rad jemlje slovenske novice. Od tega pragermana je tudi ugledni trgovec Dragotin Broz v Klanju na Hrvaškem naročeval železje. A v zadnjem času mu gospod Broz vrača cenike z dostavkom: »Zaradi celjskih dogod-

Zahvala. V minoletem letu so prečast. očetje reda sv. Frančiška v Ljubljani, nadalje vis. čast. gospodje župnik Stare, prof. Kržič, kapelan Plečnik, slaščičar Kirbisch in bukvozev Turk upravitelstvu knjižnice v tukajšnji vojaški bolnici opetovano podarili knjige in časopise za bolne vojake, za kar blagoslovnim darovateljem najtoplejšo hvalo izreka oskrbnik bolniške knjižnice

F. Ivanetič, voj. kurat.

Benetke v Ljubljani. Pod tem naslovom priredi pevsko društvo »Slavec« dne 18. februarja t. l. svojo običajno maskarado v Sokolovi dvorani »Narodnega doma«, katera obeta biti — po pripravi pomnoženega odbora soditi — jedna najsijajnejših, kar jih je že društvo tekom let priredilo. Ljubljansko občinstvo bode imelo priliko, bivati v duhu pod vedno modrim nebom Benetk in si tam ogledati razne starodavne palače ter druge znamenitosti. Dekoracijska dela, oziroma slikarije je rade volje prevzel društveni član g. Kramarič, in tudi druga v to potrebna dela se marljivo pričenjajo. Tekom prihodnjega tedna razpošlje društvo vabila za to maskarado in je upati, da bode tudi letos isto mnogobrojno posetilo ljubljansko, kakor tudi zunanje občinstvo.

Iz Gorice, dne 29. jan. Na shodu pri Rebku je med drugim rekel deželni poslanec gospod B. Grča: Važna je sedanja državnozborna volitev radi tega, ker se ima narod odločiti za »Slogo« ali proti »Slogi«. — No, danes se je narod odločil za »Slogo«. Dopoldne so bile sicer tri stranke, ali popoldne pri ožji volitvi so gospodje okoli »Primorskega lista« požrtvovalno delali za kandidata »Sloge« in na ta način uglasili pot do vzajemnosti. — Današnja volitev je tudi pokazala, kdo je lagal o shodu pri Rebku. Vsi volilci iz vipavske doline so kot en mož glasovali za grofa Alfreda Coroninija, izvzemši priznane tri posebnosti. Čuditi se je res, kako se je moglo Gabrščeku, ki ni bil na shodu, več verovati, nego voditljem shoda, ki so poročila potrjevali s podpisi. Laž ima veliko moč, vendar za zdaj zmaga »Sloge« odpre oči tudi dr. Tumi in Gabrščeku, da sta izvršila svojo ulogo na Gorškem. — Danes je debel sneg pobelil naše gore in pa Kras, po Vipavi pa smo imeli le dež.

Eksplodizija v Radgoni. Predvečerajšnjim so delavci v Radgoni odkopavali plinovce. Neka cev je eksplodovala. Učinek je bil, da so se vsi delavci omamljeni zgrudili na tla ter so lahko poškodovani.

Dohodki državnih železnic v minuletem letu so znesli 111.401.525 gld., to je, 1.619.954 gld. več, nego v letu 1898.

Ljubljanski »Südmarkovci« so imeli te dni občni zbor. Lani je ta podružnica, katero vodi c. kr. prof. Binder, imela 301 člana, letos jih ima 338. Letos je podružnica dovršila pripravljala dela za »Südmarkische Bank« in za ustanovitev nemške ljudske knjižnice na Jesenicah. Posredovalo je Nemcem službe na Kranjskem. Kranjska hranilnica ji je darovala 400 kron.

Nagla smrt. Ljubljanski izvošček Jurjovec je včeraj popoldne nagloma umrl pri Kušarji v Gospodskih ulicah št. 4. Dobili so ga mrtvega na stranišču. — Na postaji v Litiji je umrl pivovarnar in veleposestnik Engelbert Eibensteiner iz Judenburga. Peljati se je hotel v kopališče Mali Lošinj.

Zverinjakov je na Kranjskem šest, in sicer 3 na Dolenjskem, 2 na Notranjskem in 1 na Gorenjskem. Dva največja ima knez Windischgrätz.

Sneg je zopet precej na debelo pogrnil zemljo ter na sadnem drevju napravil precej škode. Najbolj pa sneg naletava po Krasu. Morje je jako nemirno. Tudi v Gorici je snežilo.

Zaloga vzorcev. Vedno ponavljajoče se pritožbe iz trgovskih krogov, kakor tudi iz krogov velike industrije in trgovine so napotile občno zvezo avstrijskih obrtnikov ustanoviti zalogo, vzorcev katere namen bode v ožjo dotiko spraviti zanesljive velike produkcijske in trgovske trdke s trgovci, kakor tudi zboljšati trgovski promet. Občna zveza avstrijskih obrtnikov ima svoj sedež na Dunaju, XVII, Palfygasse 10.

Ljubljanski konje je spremenjeno vreme napravilo zelo razdražene. Po cestah

je splašil konj izvoščeka Štebija pred frančiškansko cerkvijo. Ko so ga ustavili, zlomil je ojnice.

V Ameriko jo je včeraj hotel popihati krojaški pomočnik Al. Perhne iz Oreho-vice pri Št. Jerneju na Dolenjskem. Zasačil pa ga je policaj in izročil sodišču, ker se je hotel odtegniti vojaški službi. Izgovarjal se je, da ga je zapeljal znani agent v Vidmu, Silvio Nodari. Mi resno svarimo naše ljudi, naj ne poslušajo tega italijanskega cigana.

Konj in meščan obrita. Včeraj so na Radeckega cesti brili konja. Prišel je gledat ta prizor tudi znani ljubljanski meščan. A zgodila se mu je huda. Konjski brivci so pograbili meščana ter ga z istim orodjem popolnoma obrili. Sedaj mož misli, da mu za letos ne bo treba plačati davkov, ker je že itak popolnoma obril.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 31. jan. Minister Koerber je odšel danes v Budimpešto.

Dunaj, 31. jan. Na pismo posl. Funke-ja, naj Schönererjanci pošljejo zaupnike k spravnim posvetovanjem, je odgovoril Schönerer, da tega ne more storiti njegova stranka, dokler se nemški jezik ne razglasi kot državni jezik; dotlej so vsa taka pogajanja brezvspešna.

Dunaj, 31. jan. Posl. Bilinski bo v kratkem imenovan glavnim guvernerjem avstro-ogerske banke.

Dunaj, 31. jan. Iz Peterburga poročajo, da se v Kini ni bati neredov, ako se državam posreči Japonsko vzdržati prenatrženih korakov. Angleške spletke se kažejo na Japonskem, kjer Anglija išče zaveznika proti Rusiji.

Praga, 31. jan. Staročeh dr. Srb je resigniral na mesto županovega namestnika ter odložil tudi članstvo mestnega sveta.

Moravska Ostrova, 31. jan. Število štrajkujočih znaša 16.000. Položaj se je poostiril. Sekocijski svetnik Pražak se je včeraj posvetoval z zastopniki delavcev, danes pa z zastopniki delodajalcev.

Vojska v Južni Afriki.

Položaj na bojišču je nespremenjen, poroča generalissimus Roberts vojnemu uradu v Londonu iz Kapstadta, odkoder pa brzkone ne more biti posebno dobro poučen o resničnih razmerah na raznih bojnih poljih. Po poročilih, ki prihajajo do njega, oziroma ki jih sam pošilja v London, niti sam ne more presoditi, kakšen je ta »nespremenjeni« položaj. Dejstvo, da so se neznatni ostanki Warrenove divizije združili z Bullerjevo armado, in pa suho poročilo, da je od 20. do 26. t. m. ob Tugeli padlo 23 ubitih in 278 ranjenih, mej temi pa, »kakor se sodi«, niso vpošte izgube v bitki pri Spionkopu, ter da se nahaja Lyttletonova brigada baje še na prvotnem (?) mestu, iz vsega tega Angleži še ne morejo dosti sklepati na »nespremenjeni« položaj, in tudi tedaj ne, ko bi se prav nič ne vpoštevale razmere na ostalih bojiščih.

Zanimivo je poročilo iz Bruselja, v katerem se popisuje, kako so sedaj razvrščene burske čete mej Tugelo in Ladysmithom. 7 km. severno od Tugele nasproti Potgietersdriftu in Trichardsdriftu se razprostira dolga vrsta holmov, ki se vije od Brakfonteina preko Spionkopa do doline Venter-spruit. To je prva burska postojanka. Za to se nahaja druga vrsta višav Maria-Arnothill-Endhill, ki je dobro zavarovana z nasipi. Baterije na tej vrsti obvladajo vse doline ob Tugeli in Snowdrom-reki, kakor tudi ceste v Acton-Homes, Dewdrep in Ladysmith. Tretja in najmočnejša Joubertova vrsta se pa razteza od Blockhilla proti Isimbulwanagori. Poleg teh je pa še četrta vrsta okolu Ladysmitha.

Kolonija, 31. januarja. Iz Londona poročajo »Köln. Ztg.«, da so Angleži vedno bolj pripravljeni na novico, da se je Ladysmith udal. Bojišče angleški generali prelože na jug Oranje-države.

London, 31. jan. Opozicija v parlamentu je stavila predlog, da se izreče vladi obžalovanje, ker je vlada pričela

mere v Afriki in ne da bi bila zato pripravljena.

London, 31. jan. Vojni urad je prejel 29. t. m. ob 11. uri zvečer brzojavko generala Robertsa, v kateri se trdi, da je položaj nespremenjen. — „Morning Post“ meni, da Buri prej lahko napadejo Chieveley, predno dospe tje Buller s svojo armado.

London, 31. jan. Renterjev urad poroča, da se je Dundonaldova brigada v soboto vrnila na južni breg Tugele. Lyttletonova brigada se nahaja na prvotnem mestu.

London, 31. jan. Iz Sterkstoma poročajo 26. t. m.: Armada pod poveljstvom generala Kelly-Kenny, poveljnika 6. divizije, je zasedla kraj Thebus, ki leži ob železnici mej Steynsburgom in Naauwportom. Upati je, da se ta armada združi z Gatacrejevo armado.

London, 31. januarja. Buller je 29. t. m. nagovoril vojake, naj ne mislijo, da je bil njih trud zaman, ker so se morali umakniti; on trdno upa, da bo ob tednu v Ladysmithu (?).

London, 31. jan. Iz Durbanu poročajo: Begun iz Johannesburga pripoveduje, da je bila 20. t. m. razdejana tovarna za granate v Johannesburgu. (?)

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prev. I. B—C.

(Dalje.)

Peto poglavje.

Oče Cristoforo se ustavi na pragu in na prvi pogled po ženskah opazi, da ga niso varale njegove slutnje. Glavo nekoliko nazaj dvignivši vpraša z naglasom, kakor bi pričakoval žalostnega odgovora: „No?“ Lucija odgovori s tem, da udari v jok. Mati se hoče opravičevati, da se je predrznila..., toda menih stopi naprej, sede na trinožno klopio, prekine opravičevanja in reče Luciji: „Pomiri se, ubožica! In vi“, obrne se proti

Agnesi; „vi mi pripovedujte, kaj se je zgodilo!“ V tem, ko uboga žena pripoveduje, kakor ve in zna, spreminjajo menih tisočere barve. Sedaj povzdigne oči k nebu, sedaj po-tepta z nogami ob tla. Ko je povest končana, pokrije si obraz z rokama in vsklikne: „O večni Bog! Doklej vendar...!“ A ne da bi končal stavek, obrne se znova k ženskama, rekoč: „Ubožici, Bog vaju je obiskal. Uboga Lucija!“

„Ne bode te naju zapustili, oče?“ pravi le-tá ihtoč.

„Da bi vaju zapustil? Kako naj bi jaz še česa prosil Boga, ako vaju zapustim? Vaju v takem položaju! Vaju, kateri mi je On sam izročil v varstvo! Ne zgubite poguma! On vama bode pomagal; On vse vidi; On se more poslužiti tudi neznanega človeka kakoršen sam jaz, da osramoti... Poglejmo, pomislimo, kaj bi se dalo storiti!“

Nato oprè levi komolec na koleno, nasloni čelo na dlan, z desno pa se prime za brado in čeljusti, kakor da bi hotel zbrati in združiti vse svoje duševne moči. Toda čim bolj premišluje, tem bolj uvideva, kako zamotana in nujna je stvar in kako negotova in nevarna so sredstva za odpomoč. Osramotiti don Abbondia in mu dati čutiti, kako zanemarljivo svojo dolžnost? Sramota in dolžnost ga ne brigati, kadar ima strah. In pripraviti ga v strah? S čim neki, da se bode bolj bal kakor krogle? O tem sporočiti kardinalu nadškofu in poklicati njegov vglad na pomoč? Zato je treba časa, in mej tem? in potem? Ko bi bila ta nedolžna ubožica tudi že omožena, ali bi bila to brzda za hudobneža? Kdo ve, kakó daleč se predrzne? ... In ustavljati se mu? Kako? Ah! misli si ubogi menih, če bi jaz mogel pridobiti za to svoje tukajšnje, svoje milanske samostanske brate! Toda to ni karsibodi: ostal bi sam. Oni človek se dela prijatelja samostanu ter se baha, da je pristaš kapucincev. In njegovi „bravi“ ali niso uže čisto prišli k nam, da smo jim dali strehe? Ostal bi na cedilu sam; rekli bi, da sem nemirnež, rogovilež, svadljivec. Celó poslabšal bi morda položaj te revice, ako bi se česa poprijel o nepravem času.

(Dalje prih.)

Umrli so:

V bolnišnici:

27. januarja. Jera Parte, delavca hči, 3 leta, plućnica. — Marjeta Učakar, železničnega čuvaja vdova, 79 let, vodenica.
28. januarja. Ivana Petrovič, mizarja hči, 19 mesecev, davica. — Ivana Košir, gostija, 43 let, jetika. — Ivan Stinglmaier, prisiljenec, 50 let, vodenica.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 30. januarja 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . gl. 7-97 do gl. 7-98
Rž za pomlad . . . 6-81 „ „ 6-82
Tursica za maj-junij „ 5-28 „ „ 5-29
Oves za pomlad . . 5-38 „ „ 5-39

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
30	9. zveč.	722-0	-0-4	brezv.	megla	
31	7. zjutr.	724-5	-0-7	sl. jvzh.	sneg	19
	2. popol.	727-0	4-2	sl. jzh.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 0-8 normale: -1-8°.

Gobe, venecijanske in španske. Najcenejše ima v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 228 22 11-9

Lepo, večje stanovanje

z razgledom v „Zvezdo“, v I nadstropju, se odda za mesec majnik na Kongresnem trgu št. 5. 79 3-1

Franc Zupan, vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4.

priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najkrajnjega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-5

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Mošnjah,

registr. zadruga z neomejeno zavezo“,

koji se bode vršil

dné 18. februarja 1900

ob 2. uri popoldne

v posojilničnih prostorih v Mošnjah.

Vspored:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Odobritev letnega računa.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in njegova namestnika.
6. Raznosterosti.

K obilni udeležbi vabi

78 1-1

Načelstvo.

Oglje za kadilnico

izdeluje

V. A. Winding

v Bistrlici ob Dravi,

Koroško.

Znano dobra postrežba in najboljše blago.

Na stotine sprical je na razpologo. Eno naj sledi:

Vaše blagorodje!

Oglje za kadilnico, od Vas poslano, smo porabili. Krasna in primerna iznajdba!

Prosim, pošljite zopet zabojček s tristo kosi tega oglja, ali po povzetju ali kakor je sicer navada na naslov:

Prečast. malteškega reda konvent v Pragi, III., Kopelne ulice 4. Češko.

106 26-15 S posebnim spoštovanjem ves udan

Fra. Fr. Em. Ybl,

t. č. podprijor.

V Pragi, 9. maja 1895.

Plača se lahko tudi šele tedaj, ko se spozna dobrotu blaga.

Narodna jed

postati morajo testenine iz prve kranjske tovarne testenin **Znidaršič & Valenčič** v Ilirski Bistrici po njih izbornem okusu, obilnej redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih po vseh prodajalnicah jestvin. 954 9

Advokat dr. M. Hudnik

72 (10-2)

naznanja s tem,

da je premestil svojo pisarno iz Gospodskih ulic na Kongresni trg št. 14

v Souvanovo hišo, tik nunske cerkve.

Trgovina z mešanim blagom

v mestu z 2000 prebivalstvom in lepim prometom se radi družinskih razmer zelo ugodno odda.

Z malim kapitalom osiguran je obstanek.

Kljé. pové iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«

63 5-5

več sto vagonov, je oddati iz bajerjev mengiške pivovarne.

Več je izvedeti v zalogi mengiške pive v Ljubljani, Metelkove ulice šte. 7.

73 2-2

Dunajska borza.

Dné 31. januarja.

Skupni državni dolg v notah . . . 99-60
Skupni državni dolg v srebru . . . 99-55
Avstrijska zlata renta 4% . . . 98-90
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . . 98-65
Ogerska zlata renta 4% . . . 98-90
Ogerska krona renta 4%, 200 . . . 94-70
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . . 131-60
Kreditne delnice, 160 gld. . . 235-40
London vista . . . 242-20
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj . . . 118-10

20 mark . . . 23-62
20 frankov (napoleon) . . . 19-22
Italijanski bankovci . . . 89-80
C. kr. cekini . . . 11-42

Dné 30. januarja.

3-2% državne srečke l. 1853, 250 gld. . . 160-
5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . . 158-25
Državne srečke l. 1864, 100 gld. . . 200-50
4% zadolžnice Rudolfovih želez. po 200 kron . . . 97-70
Tisime srečke 4%, 100 gld. . . 140-75
Dunavske vravnave srečke 5% . . . 258-50

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . . . 107-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . . 96-10
Prioritetne obveznice državne železnice . . . 87-90
južne železnice 3% . . . 69-80
južne železnice 5% . . . 100-50
dolenjskih železnic 4% . . . 99-50
Kreditne srečke, 100 gld. . . 395-50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. . . 350-
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. . . 42-60
Ogerskega . . . 5 . . . 22-80
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld. . . 13-50
Rudolfove srečke, 10 gld. . . 59-
Salmove srečke, 40 gld. . . 173-
St. Genois srečke, 40 gld. . . 175-
Waldsteinove srečke, 30 gld. . . 178-
Ljubljanske srečke . . . 49-
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . . 123-80
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. . . 287-20
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . . 77-
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . 25-
Splošna avstrijska stavbinska družba . . . 98-
Montanska družba avstr. plan. . . 272-75
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. . . 302-
Papirnih rubljev 100 . . . 255-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.